



## سازمان میادین اصفهان پیشتان ایجاد بازار بورس گیاهان دارویی و داروهای گیاهی

# جهان نیازمند گیاهان دارویی ایران

این جا خبری از عطاری با شیشه‌های کوچک و بزرگ، رنگارنگ و بعضا گرد و خاک گرفته نیست. یک مرکز تجاری شیک و آرام در میدان لاله اصفهان که حتی سایت و شرکت تبلیغاتی نیز دارد.

واحد‌های تولیدی، کشت و صنعت‌ها و شرکت‌های بازرگانی گیاهان دارویی همه در این مرکز تجاری جمع‌اند. بازار گیاهان دارویی مکانی است زیبا و وسیع که به همت سازمان میادین میوه و تره‌بار اصفهان بر پا شده است. گیاهان به عنوان قدیمی‌ترین منابع طبیعی و مهم‌ترین منبع تامین غذایی و دارویی بشر، در توسعه جوامع نقش غیرقابل انکاری دارند. در بررسی آمارهای معتبر مشخص می‌شود که ۲۵ درصد از داروهای موجود، گیاهی است و بالغ بر ۸۰ درصد از مردم به خصوص در کشورهای در حال توسعه و یا کمتر توسعه یافته، بیشترین نیازهای درمانی خود را از گیاهان دارویی برطرف می‌کنند. همچنین مردم جوامع پیشرفته نیز به استفاده از درمان گیاهی تمایل زیادی دارند. فروش فرآورده‌های گیاهی در سال ۹۷ میلادی در آمریکا، بالغ بر ۳/۳ میلیارد دلار بوده است و حجم درآمد حاصل از معاملات گیاهان دارویی در بازارهای جهانی تا ۴۲ میلیارد دلار هم گزارش شده است.

با توجه به لزوم سالم و ارگانیک بودن این گیاهان و نوع خاص کشت آنها، کشورهای معدودی در جهان استعداد تولید گیاهان دارویی با کیفیت بالا و کمیت قابل توجه دارند که می‌توانند سود قابل توجهی از این راه برای خود فراهم آورند.

بازار در زمینی به مساحت ۴۰۰۰ مترمربع شامل ۲ ساختمان اداری در جنوب و ساختمانی تجاری در شمال با هزینه‌ای بالغ بر ۳۰ میلیارد ریال احداث گردیده است.

مهندس رضایی، طراح و مدیر بازار درباره ضرورت احداث این مرکز می‌گوید: اصفهان در قلب ایران قرار گرفته است و به دلیل داشتن هوای چهارفصل، مرکز گونه‌های مرغوب گیاهی است. وجود قطب‌های معروف استان، مانند قمصر و کاشان، فعالیت شرکت‌های معتبر در عرصه تولید و بازرگانی گیاهان دارویی و داروهای گیاهی و طرح این مسایل در دانشگاه‌های معتبر اصفهان موجب برنامه‌ریزی سازمان میادین برای ساماندهی بازار عرضه و تقاضای این محصولات و بهره‌برداری هر چه بیشتر از این نعمات خداوندی شده است.

طبق بررسی‌هایی که صورت گرفت سازمان به این نتیجه رسید که در خصوص محصولات گیاهی خوراکی سازوکاری هر چند ناکافی و ناقص وجود دارد اما در مورد گل و گیاهان دارویی ساماندهی صورت نگرفته است.

در این ارتباط مشاهده شد تنها دو مرکز گل و گیاه آنهم در تهران وجود دارد و تولیدکنندگان بزرگ و صاحب نام اصفهان مجبورند گل‌های پرورشی خود را به دلایلی چند از قبیل اینکه محصولی تره‌باری است و زود خراب می‌شود و همچنین خوراکی نیست و نیاز اولیه هم محسوب نمی‌شود با شرایطی که واسطه‌ها مشخص می‌کنند به تهران بفرستند. دلالت هم قیمت فروش محصول را پایین‌تر از قیمت واقعی به تولیدکننده اعلام می‌کند و با کسر ضایعاتی که در راه صورت می‌گیرد عملاً سود چندان‌ی نصیب بهره‌بردار نمی‌شود.

### مرکز گل و گیاه در خانه سبز

دلایل مذکور موجب شد تا با حمایت شهرداری اصفهان به خصوص سازمان میادین میوه و تره‌بار و مهندس رنجبر (مدیر عامل سازمان)، در یکی از املاک شهرداری به نام خانه سبز، مرکز گل و گیاه برپا کنیم. خوشبختانه این مرکز پس از مدت کوتاهی از سوی تولیدکنندگان، فروشندگان عمده و مصرف‌کنندگان مورد استقبال قرار گرفت. روند کار به صورتی است که برای کنترل و بررسی چگونگی پیشرفت امور و بازخورد طرح‌ها روزانه به صورت تصادفی آمار می‌گیریم و غالباً ماهانه جمع‌بندی می‌کنیم. در آمار تیرماه سال گذشته حجم مبادلات ۳ میلیون تومان بود. با توجه به مخفی ماندن برخی مبادلات مانند فروش تلفنی و غیره و علیرغم رکود اقتصادی و قرار نگرفتن گل در لیست کالاهای اولیه و ضروری مردم، امسال این میزان به ۵۴۰ میلیون ریال رسیده است و اینک که ساماندهی صورت گرفته وضعیت به گونه‌ای است که تولیدکننده، عصر گل را سربرداری می‌کند، شب به بازار می‌آورد و صبح گل فروش با توجه به تعدادی که سفارش داده، گل خود را دریافت می‌کند.

### گام اول از جشنواره گل و گیاه

به ثمر رسیدن تلاش‌های شبانه‌روزی همکاران در سازمان، قوت قلبی مضاعف برای برداشتن گام‌های موثر دیگر شد. با توجه به حضور ۸۴ بهره‌بردار که ۹۰ درصد آنان تولیدکنندگان هستند و به منظور فرهنگ‌سازی، دو جشنواره گل هم برگزار گردید. این جشنواره‌ها در زمانی که تقاضا برای خرید گل کم است برگزار شد تا به بازار نیز شوک وارد کند و موجب افزایش خرید و فروش گل شود.

در زمانی که طرح بازار گل و گیاه در جریان بود، ایده‌های نو و بنیادی شکل



اصفهان، میدان لاله، ابتدای خیابان پروین، جنب آتش نشانی، بازار گیاهان دارویی  
تلفن: ۰۳۱۱۵۶۰۴۱۴۵



نگریسته شود. عدم پایه‌ریزی درست باعث شده این منابع طبیعی مانند نفت به صورت خام با قیمت نازل از کشور خارج شوند و پس از فرآوری بخشی از آن با بهایی گزاف دوباره به کشور وارد شوند.

به جهت جلوگیری از این امر و بهره‌وری درست کوشش شد تا بازار تک‌بعدی نشود به همین دلیل با تامل در بازار نقش جهان اصفهان و در کنار هم قرار گرفتن صنوف مختلف، تلاش برای ایجاد مرکزی کامل صورت گرفت و در نتیجه در ۲۶ آذرماه امسال این مرکز با استانداردهای سازمان میادین افتتاح شد.

### بازارها و شکوفایی خلاقیت

با کمی دقت در بازارهای گل و گیاه و گیاهان دارویی متوجه اثرات جانبی بازارها می‌شویم. این مراکز سبب تغییر در نوع رفتار تولیدکننده (خلاقیت بیشتر در تولید و جذب مشتری، رفع عیوب و نوع برخورد با مشتری) ایجاد تمرکز و انسجام، رقابتی شدن فضا و در نتیجه بالا رفتن کیفیت و کاهش قیمت، کم شدن ترافیک شهری و پرس‌وجو در هر کوی و برزن برای خرید محصول مشابه و خلوت شدن خیابان‌ها می‌شوند.

اکنون که محصولات گیاهی ما سالم و در مواردی ارگانیک تولید می‌شوند باید مورد حمایت قرار گرفته و با برنامه‌ریزی اساسی، هدفمند و کارشناسی شده توسعه یابد نه این که با ابلاغ بخشنامه حالت اجبار به مسئله داده و موجب شوند کشاورز شیوه‌ای برعکس امور دیکته‌شده پیشه کند.

### هر استان، یک بازار

هر استان باید حداقل یک چنین بازاری داشته باشد، هر چند این اقدام دیرینه‌گام بود اما بالاخره باید شروع می‌شد. لذا به منظور اتخاذ سیاست واحد با سازمان جهاد کشاورزی و منابع طبیعی استان صحبت کردیم، در جلسه‌ای با اتاق بازرگانی نیز رفع برخی از مشکلات بررسی شد و برای همکاری با توسعه تجارت، ارتباط برقرار کردیم. ان‌شاء... بقیه ارگان‌ها هم کمک می‌کنند تا به بهترین نحو و در کمترین زمان، برای اوضاع نابسامان محصولات گیاهی چاره‌جویی شود.

### جهان نیازمند گیاهان دارویی ایران

گیاهان دارویی علاوه بر کاربرد غذایی، برای کشاورز درآمدزایی و برای بازرگانان نیز توجیه اقتصادی دارد. در عین حال تنوع و کمیت گیاهان دارویی ایران، مورد نیاز عموم کشورهای جهان است. هموطنان نیز به تازگی علاقه زیادی به استفاده از داروهای گیاهی نشان می‌دهند که افتتاح روزافزون عطاری‌ها مویب آن است. کاربرد در صنایع مختلف غذایی، آرایشی، بهداشتی، دارویی و... دلایلی است که متولیان این بخش و اساتید دانشگاهی باید به خاطرش به همفکری و یافتن راهکار بپردازند.

فقط برپایی یک یا دو یادواره در سال به توسعه زیرساخت‌ها کمک نمی‌کند. باید با تحقیقی اساسی در زمینه فرآوری و عرضه در بازار برای پس از تولید نیز چاره‌ای اندیشیده شود. اکنون ۹۰ درصد محصولات دارویی آلمان ماخذ گیاهی دارند و این رقم در ایران کمتر از ۵ درصد است. علاوه بر اینها، قرار گرفتن متخصص هر رشته در جایگاه خودش سبب رخ دادن اتفاقات مبارک می‌شود.

این طرح زمانی که در میادین میوه و تره بار اقدام به کاشت گیاهان دارویی برای ایجاد فضای سبز می‌کردیم ایجاد شد. اینها همه تاثیرات، حضور صمیمانه متخصصین و مدیران آگاه در سازمان میادین و شهرداری اصفهان است که موجب شده تا فکر همگانی برای احداث و توسعه بازار گیاهان دارویی با استفاده از آخرین دستاوردهای بازرگانی و تجارت الکترونیک به ذهن ما خطور کند. ان‌شاء... روزبه‌روز شاهد افتتاح این گونه طرح‌ها و توسعه پایدار کشور باشیم.



گرفت. این سوال مطرح شد که جایگاه گیاهان دارویی در کشور ما کجاست؟ با دقت در این موضوع، متوجه شدیم در روزگار گذشته نیازهای درمانی مردم از گیاهان دارویی مرتفع می‌گشته است و ایران یکی از قطب‌های پزشکی در عهد کهن محسوب می‌شده است. پزشکان نامدار، کتاب‌های مرجع، درمان‌های بومی و گیاهان اختصاصی، از مشخصه‌های طب قدیم این سرزمین بوده و مولفه‌هایی است که همچنان به قوت خود باقی مانده‌اند. تنوع ۷۵۰۰ گونه‌ای گیاهان (که اکثرا خاصیت دارویی دارند) ایران، برابر با کل گونه‌های اروپاست، همراه با این امتیازات، بالا بودن لوکس انرژی خورشیدی که باعث به حداکثر رسیدن مواد اعلا، مواد موثره و آنتی‌اکسیدان‌ها در گیاهان می‌شود، وجود فارغ‌التحصیلان و دانش‌آموختگان بی‌کار یا کارشناسان خبره بازنشسته، پیشینه و فرهنگ چند هزار ساله رویش و تولید گیاهان دارویی، دانشمندان و حکمای بزرگ همه و همه فاکتورهای اساسی هستند که بدون بهره‌وری مناسب رها شده‌اند.

**در روزگار گذشته نیازهای درمانی مردم از گیاهان دارویی مرتفع می‌گشته است و ایران یکی از قطب‌های پزشکی در عهد کهن محسوب می‌شده است**

بر این اساس در مجموعه سازمان میادین اصفهان تصمیم گرفته شد تا مکانی در خیابان پروین، که قرار بود بازار روز شود، به مرکز بازرگانی گیاهان دارویی تغییر کاربری یابد. در فاز اول، ۳۰ غرفه را در ۱۵۰۰ متر اعیانی راه‌اندازی کردیم این تعداد غرفه با بررسی توانمندی‌ها و گزینش متقاضیان آغاز و به واجدین واگذار شد.

به دلیل انتخاب نیروهای تراز اول این حرفه حساسیت زیادی به خرج دادیم و توانستیم مجموعه‌ای از تولیدکنندگان بزرگ گیاهان دارویی، شرکت‌های فعال و نام‌آور در تولید داروهای گیاهی و به عبارتی شرکت‌های فرآوری‌کننده، تجار گیاهان دارویی و داروی گیاهی و چند شرکت کشت و صنعت را گرد هم بیاوریم. با توجه به اهمیت اطلاع‌رسانی و ارتباطات الکترونیکی در سطح جهان قصد داریم ویژه‌نامه‌ای تخصصی را نشر و یک سایت اختصاصی ایجاد کنیم بدین ترتیب هر بهره‌بردار با یک کد رمز، تحت پوشش قرار می‌گیرد و به شکل خاص روی مراکز هدف متمرکز می‌شود.

### گیاهان دارویی ثروت ملی‌اند

گیاهان دارویی واقعا نیاز به دلسوزی دارند و باید به چشم ثروت ملی به آنها